

Mål 1:

UTRYDDE FATTIGDOM

Kampen mot fattigdom er en av vår tids aller største utfordringer. Fattigdom forbindes gjerne med å mangle penger, men det handler også om tilgang til andre goder som er viktige for å leve et verdig liv. *Ekstrem fattigdom* er mangel på livsviktige ressurser. Grensen for å regnes som ekstremt fattig er i dag at man har en inntekt på mindre enn 1,9 amerikanske dollar per dag, justert for prisnivået i landet man bor i. Det vil si at man ikke får dekket helt grunnleggende behov som mat, klær og bolig. Andelen ekstremt fattige i verden ble mer enn halvert mellom 1990 og 2015¹. Dette er en av grunnene til at mange mener at tusenårsårene, forløperen for bærekraftsmålene, i stor grad har lyktes. I bærekraftsmålene har FN's medlemsland satt seg et mye mer ambisiøst mål, nemlig å *utrydde* ekstrem fattigdom helt. De har kunnet sette dette målet fordi de mener at vi i dag har ressurser til å få dette til.

I rike land handler fattigdom ofte om utenforskap, det å ikke ha de samme mulighetene som andre. I Norge lever stadig flere barn i familier med vedvarende lavinntekt² og står i fare for å falle utenfor organiserte fritidsaktiviteter og det sosiale livet blant jevnaldrende.

Årsakene til fattigdom kan være på *individnivå* (for eksempel sykdom eller rus), på *nasjonalt nivå* (for eksempel arbeidsledighet, korrupsjon eller stor ulikhet) eller på *internasjonalt nivå* (for eksempel kapitalflukt eller urettferdige handelsregler). For å nå bærekraftsmål nummer 1 må vi se på alle tre nivåene. Ingen skal utelates, er den overordnede visjonen i bærekraftsmålene, og nettopp det er kjernen i målet om å avskaffe fattigdom. Hver og en som blir født på denne kloden, skal ha mulighet til å leve et godt liv og ta del i samfunnet.

Teologisk refleksjon

«De fattige har dere alltid hos dere» (Matteus 26,11). Disse ordene blir noen ganger tolket slik at Jesus bekreftet fattigdom som en naturens orden eller som en uunngåelig skjebne noen er dømt til. Men det er å tolke feil; i virkeligheten siterer Jesus 5. Mosebok, hvor utsagnet følges opp av et klart påbud: «Lukk villig opp hånden for din bror, for de nødlidende og fattige i landet ditt!» (15,11).

Bibelen har en realistisk forståelse av fattigdom; den vet at urett og undertrykkelse ofte er årsaken til at mennesker blir fattige. Særlig profetene er entydige i sin kritikk av de mektige som «driver fattige bort fra domstolen og tar retten fra de hjelpeløse i folket mitt» (Jesaja 10,2). Men de forkynner også at Gud stiller seg på de fattiges side og forsvarer deres rett (Jesaja 1,17; 3,14–15).

Jesus plasserer seg selv tydelig i denne tradisjonen med kall til «å forkynne et godt budskap for fattige» og «å sette undertrykte fri» (Lukas 4,18). Å følge Jesus innebærer å ha del i det samme kallet: det motiverer kristne og kirker til innsats for å utrydde fattigdom. Vel vitende om at de fattige alltid vil være hos oss – så lenge systemer og makthavere gir rom for urett og undertrykkelse.

Spørsmål

- Hvordan skal vi tolke utsagnet «De fattige har dere alltid hos dere» i dag – lokalt og globalt?
- Bibelen framstiller fattigdom både som et ideal og som uverdigg nød. Kan begge perspektivene fastholdes?

Utfordring

Er fattigdom et problem der dere bor? Er det noe dere kan gjøre for å lære mer om dette og bidra til å redusere fattigdommen?

Bønn

*Gud, all godhets giver,
lær oss å dele så ingen må mangle,
og invitere inn så ingen må stå utenfor.
Vis oss på ny at vi alle er dine skapninger
og elskede barn.*

Alt og alle i dine hender, Gud. Amen.